EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 5.10.2021
COM(2021) 606 final

2021/0314 (NLE)

Návrh

PROVÁDĚCÍ ROZHODNUTÍ RADY,

kterým se mění prováděcí rozhodnutí (EU) 2015/2429, kterým se Lotyšsku povoluje zavést zvláštní opatření odchylující se od čl. 26 odst. 1 písm. a) a článků 168 a 168a směrnice 2006/112/ES o společném systému daně z přidané hodnoty

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

Podle čl. 395 odst. 1 směrnice 2006/112/ES ze dne 28. listopadu 2006 o společném systému daně z přidané hodnoty (dále jen „směrnice o DPH“[1]) může Rada jednomyslně na návrh Komise povolit kterémukoli členskému státu, aby zavedl zvláštní opatření odchylující se od uvedené směrnice, jejichž cílem je zjednodušit postup vyměřování DPH nebo zabránit určitým druhům daňových úniků či vyhýbání se daňovým povinnostem.

Dopisem, který Komise zaevidovala dne 21. dubna 2021, požádalo Lotyšsko o povolení nadále používat opatření odchylující se od obecných zásad, kterými se řídí nárok na odpočet DPH na vstupu u výdajů za určité osobní automobily, které se nepoužívají výhradně pro obchodní účely. Spolu s žádostí o prodloužení předložilo Lotyšsko zprávu, která obsahuje přezkum procentního podílu předpokládaného pro omezení nároku na odpočet.

V souladu s čl. 395 odst. 2 směrnice o DPH informovala Komise dopisy ze dne 10. června 2021 o žádosti Lotyšska ostatní členské státy. Dopisem ze dne 14. června 2021 uvědomila Komise Lotyšsko, že má k dispozici všechny údaje potřebné k posouzení žádosti.

1. SOUVISLOSTI NÁVRHU

• Odůvodnění a cíle návrhu

Články 168 a 168a směrnice o DPH stanoví, že osoba povinná k dani má nárok na odpočet DPH vyměřené při nákupech učiněných pro účely zdanitelných plnění. Ustanovení čl. 26 odst. 1 písm. a) uvedené směrnice obsahuje požadavek vyúčtovat DPH, pokud je zboží, které tvoří součást obchodního majetku, použito pro soukromou potřebu osoby povinné k dani nebo pro potřebu jejích zaměstnanců, popřípadě obecněji k jiným účelům než pro účely jejího podnikání, pokud je daň z tohoto zboží plně nebo zčásti odpočitatelná. Tento mechanismus umožňuje získat v souvislosti se soukromým užíváním původně odpočtenou DPH zpět.

V případě osobních automobilů je tento mechanismus obtížně uplatnitelný, zejména z důvodu, že je obtížné určit míru užívání k soukromým a k podnikatelským účelům. Pokud se vedou záznamy, jejich vedení a kontrola představuje pro podniky i správní orgány dodatečnou zátěž.

Podle článku 395 směrnice o DPH mohou členské státy použít opatření odchylující se od ustanovení směrnice o DPH, jejichž cílem je zjednodušit postup výběru DPH nebo zabránit určitým druhům daňových úniků nebo vyhýbání se daňovým povinnostem, pokud je schválí Rada.

Lotyšsku je v současné době na základě prováděcího rozhodnutí Rady (EU) 2015/2429[2] povoleno omezit nárok na odpočet DPH zaplacené při nákupu, leasingu, pořízení uvnitř Společenství a dovozu určitých osobních automobilů a u výdajů na jejich údržbu, opravy a pohonné hmoty na 50 %, pokud se tyto osobní automobily nepoužívají výhradně pro obchodní účely. Zvláštní opatření rovněž zbavuje osoby povinné k dani povinnosti považovat používání těchto osobních automobilů k neobchodním účelům za poskytování služeb. Zvláštní opatření se vztahuje na osobní automobily s nejvyšší přípustnou hmotností nepřesahující 3 500 kilogramů a s nejvýše osmi sedadly kromě sedadla řidiče. Na osobní automobily, které jsou užívány pro některé zvláštní činnosti, se omezení nároku na odpočet neuplatní a vztahují se na ně běžná pravidla: automobily zakoupené pro účely dalšího prodeje, pronájmu či leasingu, automobily používané pro přepravu cestujících (např. vozidla taxislužby) nebo

[1] Úř. věst. L 347, 11.12.2006, s. 1.

[2] Prováděcí rozhodnutí Rady (EU) 2015/2429 ze dne 10. prosince 2015, kterým se Lotyšsku povoluje zavést zvláštní opatření odchylující se od čl. 26 odst. 1 písm. a) a článků 168 a 168a směrnice 2006/112/ES o společném systému daně z přidané hodnoty (Úř. věst. L 334, 22.12.2015, s. 15).

zboží, automobily používané autoškolami, automobily používané pořádkovými nebo záchrannými službami a automobily používané prodejci jako předváděcí vozy. Platnost prováděcího rozhodnutí Rady (EU) 2015/2429 byla prováděcím rozhodnutím Rady (EU) 2018/1921[3] prodloužena do 31. prosince 2021.

Tato žádost Lotyšska o další prodloužení zvláštního opatření vychází ze stejných důvodů, jaké byly uvedeny v předchozích žádostech. K žádosti je přiložena zpráva o přezkumu procentního omezení nároku na odpočet, jak vyžaduje čl. 6 odst. 2 prováděcího rozhodnutí Rady (EU) 2015/2429. Lotyšsko se domnívá, že podmínky pro použití zvláštního opatření stále platí a uplatňované 50% omezení je i nadále přiměřené.

Lotyšsko potvrzuje, že zvláštní opatření umožňuje snížit administrativní zátěž daňových poplatníků i daňové správy a omezuje daňové úniky vzniklé v důsledku nesprávného vedení záznamů o cestách uskutečněných v souvislosti s podnikatelskou činností a nesprávného vyplnění daňových přiznání. Podle údajů předložených Lotyšskem tvořily v roce 2019 mikropodniky a malé a střední podniky téměř 99,7 % ekonomicky aktivních podniků, což komplikuje úlohu správců daně při ověřování obchodního a soukromého užívání osobních automobilů. K 1. lednu 2021 činil celkový počet registrovaných obchodníků s jedním nebo dvěma osobními automobily v Lotyšsku 21 739, což představuje 82 % všech registrovaných obchodníků, kteří zaregistrovali osobní automobily. Jelikož mikropodniky a malé a střední podniky tvoří 99,7 % všech hospodářských subjektů, domnívá se Lotyšsko, že většina osobních automobilů se používá pro soukromé účely. Podle poskytnutých údajů bylo v roce 2020 87,6 % všech osobních automobilů patřících registrovaným obchodníkům používáno nejen pro obchodní, ale i pro soukromé účely.

Vzhledem k pozitivnímu dopadu zvláštního opatření na administrativní zátěž poplatníků a správců daně se navrhuje povolit opatření na další omezené období do 31. prosince 2024. Případnou žádost o prodloužení doby platnosti by měla doprovázet zpráva obsahující přezkum uplatňovaného procentního podílu a žádost by měla být zaslána Komisi do 31. března 2024.

- **Soulad s platnými předpisy v této oblasti politiky**

Obdobná odchylující se opatření ve vztahu k nároku na odpočet daně byla povolena i dalším členským státům (Estonsku[4], Maďarsku[5], Chorvatsku[6], Polsku[7], Itálii[8] a Rumunsku[9]).

---

[3] Prováděcí rozhodnutí Rady (EU) 2018/1921 ze dne 4. prosince 2018, kterým se mění prováděcí rozhodnutí (EU) 2015/2429, kterým se Lotyšsku povoluje zavést zvláštní opatření odchylující se od čl. 26 odst. 1 písm. a) a článků 168 a 168a směrnice 2006/112/ES o společném systému daně z přidané hodnoty (Úř. věst. L 311, 7.12.2018, s. 36).

[4] Prováděcí rozhodnutí Rady (EU) 2017/1854 ze dne 10. října 2017, kterým se mění prováděcí rozhodnutí 2014/797/EU, kterým se Estonské republice povoluje uplatňovat opatření odchylující se od čl. 26 odst. 1 písm. a) a článků 168 a 168a směrnice 2006/112/ES o společném systému daně z přidané hodnoty (Úř. věst. L 265, 14.10.2017, s. 17).

[5] Prováděcí rozhodnutí Rady (EU) 2018/1493 ze dne 2. října 2018, kterým se Maďarsku povoluje zavést zvláštní opatření odchylující se od čl. 26 odst. 1 písm. a) a článků 168 a 168a směrnice 2006/112/ES o společném systému daně z přidané hodnoty (Úř. věst. L 252, 8.10.2018, s. 44).

[6] Prováděcí rozhodnutí Rady (EU) 2018/1994 ze dne 11. prosince 2018, kterým se Chorvatsku povoluje zavést zvláštní opatření odchylující se od čl. 26 odst. 1 písm. a) a článku 168 směrnice 2006/112/ES o společném systému daně z přidané hodnoty (Úř. věst. L 320, 17.12.2018, s. 35).

[7] Prováděcí rozhodnutí Rady (EU) 2019/1594 ze dne 24. září 2019, kterým se mění prováděcí rozhodnutí 2013/805/EU, kterým se Polské republice povoluje zavést opatření odchylující se od čl. 26 odst. 1 písm. a) a článku 168 směrnice 2006/112/ES o společném systému daně z přidané hodnoty (Úř. věst. L 248, 27.9.2019, s. 71).

[8] Prováděcí rozhodnutí Rady (EU) 2019/2138 ze dne 5. prosince 2019, kterým se mění rozhodnutí 2007/441/ES, kterým se Italské republice povoluje použít opatření odchylující se od čl. 26 odst. 1 písm.

Článek 176 směrnice o DPH stanoví, že Rada rozhodne o tom, z jakých výdajů nelze daň odpočíst. Do té doby Rada povoluje členským státům zachovat vyloučení, která byla v platnosti k 1. lednu 1979. Proto existuje celá řada ustanovení „status quo“, která omezují nárok na odpočet DPH u osobních automobilů.

Bez ohledu na dřívější iniciativy se záměrem stanovit pravidla určující, které kategorie výdajů mohou podléhat omezení nároku na odpočet daně[10], je toto odchylující se opatření až do doby harmonizace zmíněných pravidel na úrovni EU přiměřené.

2. PRÁVNÍ ZÁKLAD, SUBSIDIARITA A PROPORCIONALITA

• Právní základ

Článek 395 směrnice o DPH.

• Subsidiarita (v případě nevýlučné pravomoci)

Vzhledem k ustanovení směrnice o DPH, z něhož návrh vychází, se zásada subsidiarity nepoužije.

• Proporcionalita

Toto rozhodnutí se týká povolení uděleného členskému státu na základě jeho vlastní žádosti a nepředstavuje žádnou povinnost.

Vzhledem k omezené oblasti působnosti odchylky je zvláštní opatření úměrné sledovanému cíli, kterým je zjednodušení postupu výběru daně a zabránění určitým druhům daňových úniků či vyhýbání se daňovým povinnostem. Zejména s ohledem na možnost, že by podniky podhodnocovaly svoji povinnost k odvodu daně, a na zátěž, jakou představuje kontrola údajů o kilometráži pro daňové orgány, by omezení odpočtů na 50 % zjednodušilo postup výběru DPH a zabránilo daňovým únikům, ke kterým může docházet například v důsledku nesprávného vedení záznamů nebo nesprávného vyplnění daňových přiznání.

• Volba nástroje

Navrhovaný nástroj: prováděcí rozhodnutí Rady.

Podle článku 395 směrnice o DPH je odchylka od společných ustanovení pro DPH možná pouze v případě, že ji jednomyslně schválí Rada na návrh Komise. Prováděcí rozhodnutí Rady je nejvhodnějším nástrojem, neboť může být určeno jednotlivému členskému státu.

3. VÝSLEDKY HODNOCENÍ EX POST, KONZULTACÍ SE ZÚČASTNĚNÝMI STRANAMI A POSOUZENÍ DOPADŮ

• Konzultace se zúčastněnými stranami

Tento návrh vychází z žádosti podané Lotyšskem a týká se pouze tohoto členského státu.

---

a) a článku 168 směrnice 2006/112/ES o společném systému daně z přidané hodnoty (Úř. věst. L 324, 13.12.2019, s. 7).

[9] Prováděcí rozhodnutí Rady (EU) 2020/1262 ze dne 4. září 2020 o změně prováděcího rozhodnutí 2012/232/EU, kterým se Rumunsku povoluje použít opatření odchylující se od čl. 26 odst. 1 písm. a) a článku 168 směrnice 2006/112/ES o společném systému daně z přidané hodnoty (Úř. věst. L 296, 10.9.2020, s. 6).

[10] KOM(2004) 728 v konečném znění – Návrh směrnice Rady, kterou se mění směrnice 77/388/EHS s cílem zjednodušit povinnosti týkající se DPH (Úř. věst. C 24, 29.1.2005, s. 10), stažen dne 21. května 2014 (Úř. věst. C 153, 21.5.2014, s. 3).

Nebylo třeba využít externích odborných konzultací.

- **Posouzení dopadů**

Návrh je koncipován tak, aby zjednodušil postup vyměřování daně tím, že odstraňuje potřebu osob povinných k dani vést záznamy o soukromém užívání určitých osobních automobilů, a zároveň aby zabránil daňovým únikům v důsledku nesprávného vedení záznamů. Navrhované opatření může mít tudíž pozitivní dopad jak na podniky, tak na správce daně. Toto řešení je Lotyšskem považováno za vhodné opatření a je porovnatelné s jinými bývalými a současnými odchylkami.

4. ROZPOČTOVÉ DŮSLEDKY

Návrh nebude mít nepříznivý dopad na vlastní zdroje Unie pocházející z DPH.

5. OSTATNÍ PRVKY

Návrh je časově omezen a obsahuje ustanovení o skončení platnosti ke dni 31. prosince 2024.

Pokud by Lotyšsko uvažovalo o dalším prodloužení platnosti tohoto zvláštního opatření na období po roce 2024, mělo by Komisi do 31. března 2024 spolu s žádostí o prodloužení předložit zprávu obsahující přezkum procentního omezení.

2021/0314 (NLE)

Návrh

PROVÁDĚCÍ ROZHODNUTÍ RADY,

kterým se mění prováděcí rozhodnutí (EU) 2015/2429, kterým se Lotyšsku povoluje zavést zvláštní opatření odchylující se od čl. 26 odst. 1 písm. a) a článků 168 a 168a směrnice 2006/112/ES o společném systému daně z přidané hodnoty

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie,

s ohledem na směrnici Rady 2006/112/ES ze dne 28. listopadu 2006 o společném systému daně z přidané hodnoty[1], a zejména na čl. 395 odst. 1 první pododstavec uvedené směrnice,

s ohledem na návrh Evropské komise,

vzhledem k těmto důvodům:

(1) Články 168 a 168a směrnice 2006/112/ES stanoví nárok osoby povinné k dani odpočíst daň z přidané hodnoty (DPH) vyměřenou na zboží jí dodané a služby jí poskytnuté, jež jsou použity pro účely jejích zdanitelných plnění. Podle čl. 26 odst. 1 písm. a) uvedené směrnice se používání obchodního majetku pro soukromou potřebu osoby povinné k dani nebo jejích zaměstnanců, popřípadě obecněji k jiným účelům než pro účely jejího podnikání, považuje za poskytnutí služeb.

(2) Prováděcím rozhodnutím Rady (EU) 2015/2429[2] bylo Lotyšsku povoleno omezit nárok na odpočet DPH na 50 % u nákupu, leasingu, pořízení uvnitř Společenství a dovozu osobních automobilů s nejvyšší přípustnou hmotností nepřesahující 3 500 kilogramů a s nejvýše osmi sedadly kromě sedadla řidiče, jakož i u výdajů na jejich údržbu, opravy a pohonné hmoty pro ně, a to do 31. prosince 2018. Povolení rovněž zbavuje osoby povinné k dani povinnosti považovat užívání těchto osobních automobilů k neobchodním účelům za poskytování služeb.

(3) Platnost prováděcího rozhodnutí 2015/2429 byla prodloužena prováděcím rozhodnutím Rady (EU) 2018/1921[3] do 31. prosince 2021.

(4) Dopisem ze dne 21. dubna 2021 požádalo Lotyšsko Komisi o povolení nadále uplatňovat zvláštní opatření odchylující se od čl. 26 odst. 1 písm. a) a článků 168 a 168a směrnice 2006/112/ES, aby mohlo omezit nárok na odpočet DPH ve vztahu k výdajům spojeným s některými osobními automobily, které se nepoužívají výhradně pro obchodní účely (dále jen „žádost“).

---

[1] Úř. věst. L 347, 11.12.2006, s. 1.

[2] Prováděcí rozhodnutí Rady (EU) 2015/2429 ze dne 10. prosince 2015, kterým se Lotyšsku povoluje zavést zvláštní opatření odchylující se od čl. 26 odst. 1 písm. a) a článků 168 a 168a směrnice 2006/112/ES o společném systému daně z přidané hodnoty (Úř. věst. L 334, 22.12.2015, s. 15).

[3] Prováděcí rozhodnutí Rady (EU) 2018/1921 ze dne 4. prosince 2018, kterým se mění prováděcí rozhodnutí (EU) 2015/2429, kterým se Lotyšsku povoluje zavést zvláštní opatření odchylující se od čl. 26 odst. 1 písm. a) a článků 168 a 168a směrnice 2006/112/ES o společném systému daně z přidané hodnoty (Úř. věst. L 311, 7.12.2018, s. 36).

(5) V souladu s čl. 395 odst. 2 druhým pododstavcem směrnice 2006/112/ES předala Komise žádost ostatním členským státům dopisy ze dne 10. června 2021. Dopisem ze dne 14. června 2021 oznámila Komise Lotyšsku, že má k dispozici všechny údaje, které považuje za nezbytné k posouzení žádosti.

(6) Jak vyžaduje čl. 6 odst. 2 prováděcího rozhodnutí (EU) 2015/2429, předložilo Lotyšsko zprávu, která obsahuje přezkum procentního podílu stanoveného pro odpočet DPH. Na základě aktuálně dostupných informací, zejména zkušeností z daňových kontrol a statistických údajů týkajících se soukromého užívání osobních automobilů, Lotyšsko uvádí, že omezení na 50 % je stále opodstatněné a přiměřené.

(7) Vzhledem k pozitivnímu dopadu zvláštního opatření na administrativní zátěž poplatníků a správců daně by Lotyšsku mělo být povoleno toto opatření i nadále uplatňovat.

(8) Prodloužení doby platnosti zvláštního opatření by mělo být časově omezeno, aby bylo možné zhodnotit jeho účinnost a příslušný procentní podíl.

(9) Pokud bude Lotyšsko považovat další prodloužení platnosti zvláštního opatření na období po roce 2024 za nezbytné, mělo by do 31. března 2024 Komisi spolu s žádostí o prodloužení předložit zprávu obsahující přezkum uplatňovaného procentního podílu.

(10) Zvláštní opatření bude mít pouze zanedbatelný vliv na celkovou výši daňových příjmů vybraných na stupni konečné spotřeby a nebude mít žádný nepříznivý dopad na vlastní zdroje Unie pocházející z DPH.

(11) Prováděcí rozhodnutí (EU) 2015/2429 by proto mělo být odpovídajícím způsobem změněno,

PŘIJALA TOTO ROZHODNUTÍ:

Článek 1

Článek 6 prováděcího rozhodnutí (EU) 2015/2429 se nahrazuje tímto:

„*Článek 6*

1. Toto rozhodnutí se použije ode dne 1. ledna 2016 do dne 31. prosince 2024.

2. Případná žádost o prodloužení doby platnosti povolení stanoveného tímto rozhodnutím musí být předložena Komisi do 31. března 2024 společně se zprávou obsahující přezkum procentního podílu stanoveného v článku 1.“

Článek 2

Toto rozhodnutí je určeno Lotyšské republice.

V Bruselu dne

Za Radu
předseda/předsedkyně